

ข้อสอบ CPA จำลองพร้อมเฉลย

ครั้งที่ 1/2566

ขอขอบคุณผู้ไม่ประสงค์ออกนามหลายท่านที่กรุณาให้ข้อมูลข้อสอบชุดนี้
ขอให้ความมีน้ำใจของท่าน ส่งผลให้ท่านสอบผ่านเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้ในเร็ววัน

วิชา การบัญชี 1 (ส่วนอัตร้อย)

การทดสอบความรู้ของผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA)

โดย ดร. สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ

สารบัญ

สารบัญ.....	2
ปรนัย (บางส่วน)	3
ข้อ 1 เรื่องต้นทุนการกู้ยืม	6
ข้อ 2 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และประมาณการหนี้สินค่ารั้งถอน	10
ข้อ 3 การคำนวณประมาณการผลขาดทุนด้านเครดิต (EXPECTED CREDIT LOSS - ECL).....	13
หนังสืออ้างอิง	16

“เอกสารชุดนี้ได้รับความร่วมมือร่วมใจจากทั้งผู้เข้าสอบจำนวนมาก และตัวผมผู้จัดทำคิดเป็นชั่วโมงทำงานรวมมากกว่า 50 ชั่วโมงทำงาน ซึ่งทุกคนที่เกี่ยวข้องยินดีที่จะให้พี่น้องใช้เพื่อเพิ่มพูนความรู้และศักยภาพในการสอบ แต่จะไม่ยินดีแม้แต่นิดเดียวหากถูกนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ ดังนั้น จึงขออธิบายเกี่ยวกับความคุ้มครองดังนี้”

เอกสารชุดนี้ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558

อนุญาตให้ใช้โดยไม่ต้องขออนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร

- 1) การใช้เพื่อเตรียมสอบ CPA ของตนเอง หรืออธิบายเพื่อนฝูงโดยไม่หวังผลตอบแทน (ไม่สงวนลิขสิทธิ์ใดๆ กับผู้เข้าสอบครับ)
- 2) การใช้ประกอบการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาทั้ง ของรัฐและเอกชนในลักษณะที่ไม่หวังผลกำไร
- 3) การใช้เพื่อ update ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินของตนเอง

ไม่อนุญาตให้ใช้

- 1) การใช้ประกอบการติวสอบ CPA ในลักษณะที่เป็นติวเตอร์ที่เปิดสอนและเก็บค่าตอบแทน
- 2) การดัดแปลงหรือคัดลอกเพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เช่น การพิมพ์ขาย การใช้ประกอบกับเอกสารประกอบการสอน หรือการกระทำลักษณะอื่นใดที่เข้าข่ายการทำเพื่อหวังประโยชน์เชิงพาณิชย์

หากท่านไม่มั่นใจว่าท่านอยู่ในข่ายอนุญาตให้ใช้หรือไม่ โปรดโทรสอบถาม 081 755 0543

สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ หรือขอหนังสืออนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร

ขอบคุณที่เข้าใจครับ

ปรนัย (บางส่วน)

1. อ้างถึง TAS 38 ข้อใดถือเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตน
  - a. โปรแกรมสำเร็จรูปที่มีไว้เพื่อขาย
  - b. ช่องทางออนไลน์เพื่อให้ลูกค้าติดต่อ
  - c. Website ประชาสัมพันธ์บริษัท
  - d. Website โฆษณาสินค้า..

2. 1/1/25x1 บจ. ทำสัญญาเช่าที่ดินเพื่อสร้างอาคารโดยจ่ายค่าเช่างวดแรกไปตั้งแต่วันแรกที่ทำสัญญาเช่า สัญญามีอายุ 3 ปี จ่ายค่าเช่าอีก 2 งวดๆ ละ 5,000,000 บาทจ่ายทุกๆ สิ้นปี สัญญาหมดอายุ 31/12/25x2 เมื่อสิ้นสุดสัญญาต้องจ่ายค่ารั้งถอนอีก 2,000,000 อัตราคิดลดที่เหมาะสมคือ 10% โดย PVIF $n=3, i=10\%$ เท่ากับ 0.7513 PVIFA $n=2, i=10\%$ เท่ากับ 1.7355 ให้คำนวณหามูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้ที่รับรู้ ณ วันที่ 1/1/25x1
  - a. 15,000,000 บาท
  - b. 17,000,000 บาท
  - c. 13,677,500 บาท
  - d. 15,180,100 บาท..

* $5m + (5m \times 1.7355) + (2m \times 0.7513)$

3. บริษัท อีเล็คส์ จำกัด ผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขายมาเป็นเวลานาน ในวันที่ 1 ม.ค.25x1 มีกฎหมายออกมาให้เรียกคืนและทำลายสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 ม.ค.25x2 ซึ่งบริษัทไม่สามารถหลีกเลี่ยงการไม่ทำตามกฎหมายได้ จึงได้ประมาณการชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ที่คาดว่าจะคืนสินค้าคงเหลือที่ต้องเรียกคืนและทำลาย ณ 31 ธ.ค.25x1 มูลค่าสินค้าคงเหลือ 2 ล้านบาท มูลค่าปัจจุบันของประมาณการค่าทำลายสินค้า 1.95 ล้านบาท และมูลค่าเงินในอนาคตของประมาณการค่าทำลายสินค้า 2.1 ล้านบาท ข้อใดถูกต้องในการประมาณการหนี้สิน
  - a. บริษัท อีเล็คส์ จำกัด ไม่ต้องตั้งประมาณการหนี้สิน
  - b. บริษัท อีเล็คส์ จำกัด ต้องตั้งประมาณการหนี้สิน 2 ล้านบาท
  - c. บริษัท อีเล็คส์ จำกัด ต้องตั้งประมาณการหนี้สิน 1.95 ล้านบาท..
  - d. บริษัท อีเล็คส์ จำกัด ต้องตั้งประมาณการหนี้สิน 2.1 ล้านบาท

4. รายการใดที่ไม่กระทบ DTA DTL
  - a. รัฐบาลปรับลดอัตราภาษี
  - b. ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน
  - c. หนี้สินตามสัญญาเช่า
  - d. ค่าความนิยม..

5. ข้อใดอยู่ในขอบเขตของ TAS 36 การด้อยค่าของสินทรัพย์
  - a. สินค้าคงเหลือ
  - b. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนวัดด้วยมูลค่ายุติธรรม
  - c. เงินลงทุนในบริษัทร่วม และบริษัทย่อย..

- d. สินทรัพย์ตามสัญญาตาม TFRS 15
6. อ้างถึง TFRS 16 ข้อใดที่ต้องรวมคำนวณเป็นส่วนหนึ่งของหนี้สินสัญญาเช่า
- ค่าเช่าคงที่..
  - ค่าเช่าผันแปร
  - ค่าเช่าคิดตามการใช้บริการจริง
  - เงินประกันมูลค่าคงเหลือ
7. กิจการมีกำลังการผลิตปกติ 5,000 หน่วย แต่ผลิตได้จริง 2,000 หน่วย โดยมี fixed cost 200,000 บาท กิจการจะรับรู้ Fixed Cost อย่างไร
- รับรู้เป็นต้นทุนการผลิตทั้งจำนวน 200,000 บาท
  - รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายประจำงวดทั้งจำนวน 200,000 บาท
  - รับรู้เป็นต้นทุนการผลิตสินค้า 80,000 บาท และรับรู้เข้าเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด 120,000 บาท..
  - รับรู้เป็นต้นทุนการผลิตสินค้า 120,000 บาท และรับรู้เข้าเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด 80,000 บาท
8. (TAS36) ข้อใดไม่ใช่ข้อบ่งชี้ “ภายนอก” เกี่ยวกับการด้อยค่าของสินทรัพย์
- มีการเปลี่ยนแปลงทางลบที่ส่งผลกระทบต่อกิจการ ในเรื่อง เศรษฐกิจ กฎหมาย
  - อัตราดอกเบี้ย เพิ่มขึ้นส่งผลกระทบต่อความคิดลดของมูลค่าสินทรัพย์การใช้
  - มีหลักฐานที่แสดงได้ว่าสินค้าของกิจการล้าสมัย..
  - มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สุทธิของกิจการสูงกว่ามูลค่าตลาดของกิจการ
9. กิจการสามารถจดทะเบียนเข้าตลาดหลักทรัพย์ได้สำเร็จในปี 25x0 จึงประกาศให้โบนัสพนักงานจำนวน 90,000 บาท โดยจะให้ในช่วงปี 25x0-25x2 ปีละ 30,000 บาท เฉพาะกับพนักงานที่ยังทำงานให้กับบริษัทอยู่ ณ สิ้นปีนั้นๆ ข้อใด “ไม่” ถูกต้อง
- ในปี 25x0 กิจการรับรู้ค่าใช้จ่ายในงวด 30,000 บาท
  - ในปี 25x0 กิจการรับรู้ค่าใช้จ่ายในงวด 55,000 บาท
  - ในปี 25x0 กิจการรับรู้ค่าใช้จ่ายในงวด 90,000 ทั้งจำนวน..
  - ในปี 25x1 กิจการรับรู้ค่าใช้จ่ายในงวด 25,000 บาท
10. (TAS19) ข้อใดไม่ใช่ผลประโยชน์ระยะสั้นที่ให้แก่พนักงาน
- โบนัสที่ประกาศปีนี้จ่ายปีหน้า
  - การแจกทองในวันครบรอบ 10 ปีของบริษัท
  - วันลาที่สามารถยกไปใช้ปีหน้าได้
  - การให้ทองแก่พนักงานที่ทำงานครบ 5 ปี..
11. 31 ธันวาคม 25x1 มีสินค้าคงเหลือ 5,000 หน่วย ต้นทุนหน่วยละ 20 บาท ราคาปกติที่ขายได้ 30 บาท แต่หลังสิ้นรอบ กิจการประเมินราคาตลาดว่าจะขายได้ 16 บาท 2 มกราคม 25x2 บริษัททำสัญญาจะซื้อขาย 3,000 หน่วย หน่วยละ 25 บาท มูลค่าสินค้าคงเหลือ 31 ธันวาคม 25x1 เท่ากับเท่าใด
- 100,000 บาท..

- b. 80,000 บาท
- c. 125,000 บาท
- d. 107,000 บาท

$\text{Min}(100,000 \text{ บาท}, 107,000 \text{ บาท}) = 100,000 \text{ บาท}$

ข้อ 1 เรื่องต้นทุนการกู้ยืม

1.1 การคำนวณต้นทุนกู้ยืม

ปี x1 บริษัทกู้เงินมาเพื่อซื้อที่ดินทั้งหมด 3 แปลง

- แปลงที่ 1 มูลค่า 10 ล้านบาท ซื้อที่ดินมาแบ่งเป็นแปลงย่อยเพื่อปล่อยที่ดินให้เช่า
- แปลงที่ 2 มูลค่า 20 ล้านบาท ซื้อที่ดินเพื่อก่อสร้างเป็นโครงการบ้านจัดสรรเพื่อขาย โดยบริษัทเริ่มการก่อสร้างโครงการทันทีที่ซื้อที่ดินมา คาดว่าจะสร้างเสร็จช่วงปลายปี 25x2
- แปลงที่ 3 มูลค่า 30 ล้านบาท ซื้อที่ดินเพื่อนำมาก่อสร้างเป็นอาคารคอนโดมิเนียมเพื่อขาย โดยกิจการอยู่ในช่วงศึกษาความเป็นไปได้ คาดว่าจะเริ่มก่อสร้างช่วงปลายปี 25x2 และสร้างเสร็จ 25x4

บริษัทกู้เงินมาเพื่อซื้อที่ดินแต่ละแปลงโดยแยกวงเงินกัน อัตราดอกเบี้ย 7%

คำถาม

1.1.1 กิจการสามารถรวมต้นทุนการกู้ยืมของที่ดินแปลงใดเป็นราคาทุนของที่ดิน พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ (6คะแนน)

1.1.2 ให้คำนวณต้นทุนเงินกู้ยืมของกิจการในปี x1 (2คะแนน)

ตอบ

1.1.1 กิจการสามารถรวมต้นทุนการกู้ยืมของที่ดินแปลงใดเป็นราคาทุนของที่ดิน (6 คะแนน)

กิจการต้องรวมต้นทุนการกู้ยืมที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้มาซึ่งสินทรัพย์ที่ใช้เวลานานในการก่อสร้างหรือพัฒนาเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์นั้น ส่วนต้นทุนการกู้ยืมอื่นให้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายใน P/L ทั้งนี้ กิจการจะไม่สามารถรวมต้นทุนกู้ยืมเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนสินทรัพย์ได้ หากไม่ได้ผลิตหรือพัฒนาสินทรัพย์นั้น โดยในกรณีที่ดิน กิจการจะรวมต้นทุนการกู้ยืมระหว่างการพัฒนาที่ดินเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ได้ แต่หากยังไม่ได้มีการดำเนินการพัฒนา จะไม่สามารถรวมเป็นราคาทุนของที่ดินได้ (TAS 23.19)

แปลงที่	ตท. กู้ยืมเป็นสินทรัพย์?	เหตุผล
1	ไม่ได้	การแบ่งแปลงขายไม่ได้เป็นกิจกรรมที่ใช้เวลานานในการพัฒนา ที่ดินแบ่งแปลงขายจึงไม่ใช่ "สินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไข ตาม TAS 23"
2	ได้	การสร้างบ้านขายเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้เวลานานในการพัฒนา อีกทั้งกิจการพัฒนาโครงการทันทีที่ได้ที่ดินมาจึงเข้าเงื่อนไขในการรับรู้ต้นทุนกู้ยืมเป็นสินทรัพย์
3	ไม่ได้	กิจการยังไม่ได้เริ่มดำเนินการพัฒนาโครงการในช่วงปี 25x2 จึงยังไม่สามารถรับรู้ต้นทุนกู้ยืมในปี 25x1 เป็นสินทรัพย์ได้

1.1.2 จำนวนต้นทุนเงินกู้ยืมของกิจการในปี 25x1

กิจการจะสามารถรับรู้ต้นทุนกู้ยืมของเงินกู้แต่ละแปลงเป็นสินทรัพย์หรือค่าใช้จ่ายประจำงวดตามการคำนวณดังนี้

ล้านบาท

แปลงที่	เงินต้น	ดอกเบี้ย 7%	
		ถือเป็นสินทรัพย์	ถือเป็นค่าใช้จ่าย
1	10		0.7
2	20	1.4	
3	30		2.1
รวม	60	1.4	2.8

1.2 การรับรู้ต้นทุนกู้ยืมเป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์

บริษัทสร้างโรงงานผลิตรถไฟ ๓๑ ธันวาคม 25x1 และ 31 ธันวาคม 25x2 บริษัทมีมูลค่าตามบัญชีของโรงงานผลิตรถไฟ 3,000,000 บาท(รวมต้นทุนการกู้ยืมแล้ว) และ 14,000,000 บาท (ยังไม่ได้รวมต้นทุนการกู้ยืม)

บริษัทมีภาระหนี้สินคงเหลือค่าก่อสร้าง 31 ธันวาคม 25x1 และ 31 ธันวาคม 25x2 จำนวน 1,000,000 บาทและ 2,000,000 บาท

บริษัทมีเงินกู้เพื่อวัตถุประสงค์ทั้งไป ดังนี้

- กู้เงินจากธนาคาร 1,000,000 บาท อัตราดอกเบี้ย 5% ณ วันที่ 1 มกราคม 25x1 ระยะเวลา 2 ปี
- เงินกู้ 2,000,000 บาทจากบริษัทย่อย ดอกเบี้ย 2% วันที่ 1 กรกฎาคม 25x1 ระยะเวลา 3 ปี
- เงินกู้ยืมจากกรรมการ 3,000,000 บาท ดอกเบี้ย 7% วันที่ 1 กันยายน 25x1 ระยะเวลา 2 ปี

คำถาม

1.2.1 ให้คำนวณอัตราการตั้งขึ้นเป็นทุนของปี 25x2 (4คะแนน)

1.2.2 ให้คำนวณต้นทุนการกู้ยืมในปี 25x2 (6คะแนน)

1.2.3 เปิดเผยหมายเหตุประกอบงบการเงินในปี 25x2 (2คะแนน)

1.2.1 ให้คำนวณอัตราการตั้งขึ้นเป็นทุนของปี 25x2 (4คะแนน)

อ้างถึง TAS 23 เรื่องต้นทุนกู้ยืม “หากกิจการมีเงินที่กู้มาเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปและได้นำมาใช้จัดหาสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไข กิจการต้องกำหนดจำนวนต้นทุนการกู้ยืมที่อนุญาตให้รวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์โดยการคูณราคาจ่ายของสินทรัพย์นั้นด้วยอัตราการตั้งขึ้นเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ซึ่งต้องเป็นอัตราถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของต้นทุนการกู้ยืมที่เกี่ยวข้องกับการกู้ยืมของกิจการที่มียอดคงเหลือในระหว่างงวดที่ไม่รวมต้นทุนการกู้ยืมของเงินที่กู้มาโดยเฉพาะ จำนวนต้นทุน

การกู้ยืมที่รวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ในงวดนั้นต้องไม่เกินจำนวนต้นทุนการกู้ยืมทั้งสิ้นที่เกิดขึ้นในงวดเดียวกัน”

ตามการคำนวณต่อไปนี้

	เงินต้น	สัดส่วนเวลา	อัตราดอกเบี้ย	เงินต้นเฉลี่ย	ดอกเบี้ย
	a	b	C	d = a x b	e = a x b x c
1. เงินกู้ธนาคาร	1,000,000	12/12	5%	1,000,000	50,000
2. เงินกู้บริษัทย่อย*	2,000,000	12/12	2%	2,000,000	40,000
3. เงินกู้ยืมกรรมการ	3,000,000	12/12	7%	3,000,000	210,000
	<u>6,000,000</u>			<u>6,000,000</u>	<u>300,000</u>
					<u>5.00%</u>

อัตราตั้งเป็นทุน (อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ย)

5.00%

* กิจการต้องตัดรายการระหว่างกันตอนจัดทำงบการเงินรวม

1.2.2 ให้คำนวณต้นทุนการกู้ยืมในปี 25x2 (6คะแนน)

ตามปกติ มูลค่าตามบัญชีถัวเฉลี่ยของช่วงเวลาหนึ่งของสินทรัพย์นั้นจะถือเป็นรายจ่ายโดยประมาณที่เชื่อถือได้ เพื่อให้คุณกับอัตราที่ตั้งขึ้นเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ของช่วงเวลาเดียวกัน มูลค่าตามบัญชีในที่นี้เป็นราคาที่รวมต้นทุนการกู้ยืมที่ได้นำมาบันทึกเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ก่อนหน้าแล้ว (TAS23.18) จากข้อความนี้ แม้กิจการจะมีเจ้าหน้าที่การค้าต้นงวดและปลายงวด 1 ล้านบาท และ 2 ล้านบาทตามลำดับ กิจการก็ไม่จำเป็นต้องปรับปรุงจำนวนดังกล่าวเพื่อคำนวณหาเงินสดจ่ายค่าก่อสร้างแต่อย่างใด (แต่ถ้าจะปรับปรุงก็ไม่ถือว่าผิด)

ต้นทุนการกู้ยืมที่รับรู้เป็นสินทรัพย์ได้จะเท่ากับ 300,000 บาท ตามการคำนวณต่อไปนี้

	หน่วย:บาท
รายจ่ายของสินทรัพย์:	
งานระหว่างก่อสร้าง 1/1/25x2	3,000,000
งานระหว่างก่อสร้าง 31/12/25x2	14,000,000
ค่าเฉลี่ยของงานระหว่างก่อสร้าง (3m + 14m) / 2	8,500,000
ต้นทุนกู้ยืมที่สามารถรับรู้เป็นสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไข:	
ค่าเฉลี่ยของงานระหว่างก่อสร้าง	8,500,000
อัตราตั้งเป็นทุน (อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ย)	5.00%
ต้นทุนกู้ยืมที่สามารถรับรู้เป็นสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไข	425,000
อย่างไรก็ตามดอกเบี้ยจ่ายจริงสำหรับปีเท่ากับ	300,000
จึงสามารถรับรู้ดอกเบี้ยเป็นต้นทุนของสินทรัพย์ได้เพียง min(425,000 บาท , 300,000 บาท)	300,000

1.2.3 เปิดเผยหมายเหตุประกอบงบการเงินในปี 25x2 (2คะแนน)

นโยบายการบัญชีในการรับรู้ต้นทุนการกู้ยืม

ต้นทุนการกู้ยืมที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้มา การก่อสร้าง หรือการผลิตสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขต้องนำมารวมเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์นั้น โดยสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขคือสินทรัพย์ที่จำเป็นต้องใช้ระยะเวลานานในการเตรียมสินทรัพย์นั้นให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามประสงค์หรือพร้อมที่จะขาย การรวมต้นทุนการกู้ยืมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ต้องสิ้นสุดลงเมื่อการดำเนินการส่วนใหญ่ ที่จำเป็นในการเตรียมสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามประสงค์หรือพร้อมที่จะขายได้เสร็จสิ้นลง

รายได้จากการลงทุนที่เกิดจากการนำเงินกู้ยืมที่กู้มาโดยเฉพาะ ที่ยังไม่ได้นำไปเป็นรายจ่ายของสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขไปลงทุนเป็นการชั่วคราวก่อน ต้องนำมาหักจากต้นทุนการกู้ยืมที่สามารถตั้งขึ้นเป็นต้นทุนของสินทรัพย์

ต้นทุนการกู้ยืมอื่นๆ ต้องถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดขึ้น

ต้นทุนกู้ยืม

กิจการได้บันทึกต้นทุนการกู้ยืมจำนวน 300,000 บาท (พ.ศ. 25x1 : xx บาท) เป็นต้นทุนของสินทรัพย์ในระหว่างปีและอยู่ในรายการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ โดยกิจการใช้อัตราการตั้งขึ้นเป็นทุนร้อยละ 5 (พ.ศ. 25x1 : ร้อยละ xx) ในการคำนวณจำนวนต้นทุนการกู้ยืมดังกล่าว

ข้อ 2 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และประมาณการหนี้สินค่ารื้อถอน

วันที่ 1 มกราคม 25x1 บริษัทโอนสิทธิการเช่าระหว่างพัฒนา 7 ล้านบาทไปเป็นสิทธิการเช่าโรงงานที่พร้อมใช้งาน โดยประเมินว่ามีอายุให้ประโยชน์ 20 ปี ซึ่งกิจการได้ทำสัญญาเช่าโรงงาน 15 ปี ซึ่งขยายสัญญาเช่าไม่ได้ และต้องรื้อถอนสินทรัพย์ดังกล่าวทั้งหมดเมื่อหมดอายุสัญญา

กิจการได้ประมาณการค่ารื้อถอน 700,000 บาท โดยเมื่อคิดลดจะมีมูลค่าปัจจุบัน 220,000 บาท

ต่อมา 31 ธันวาคม 25x7 กิจการได้ทำการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า โอนมีอายุสัญญา 10 ปีตั้งแต่วันเริ่มต้นสัญญาต่ออายุไม่ได้ และไม่ต้องรื้อถอนสินทรัพย์บนพื้นที่เช่า แต่ยกให้เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ให้เช่า ณ วันจบสัญญาแทน

มูลค่าตามบัญชีของประมาณการหนี้สินรื้อถอน ณ 31 ธันวาคม 25x7 เท่ากับ 377,500 บาท

ให้ทำ

1. บันทึกบัญชี 1 มกราคม 25x1
2. คำนวณค่าเสื่อมราคา ปี 25x1 โดยให้อธิบายว่ากำหนดอายุการใช้งานเท่ากับกี่ปี
3. บันทึกประมาณการหนี้สินค่ารื้อถอน 31 ธันวาคม 25x7
4. คิดค่าเสื่อมสำหรับปี 25x8 โดยให้อธิบายว่ากำหนดอายุการใช้งานเท่ากับกี่ปี

อ้างถึง TFRS 16 กิจการต้องรับรู้ส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่าดังกล่าวเป็น “สินทรัพย์สิทธิการใช้” โดยราคาทุนเริ่มแรก นอกจากจ่ายในการพัฒนาโครงการแล้ว กิจการจะต้องรับรู้ประมาณการหนี้สินค่ารื้อถอน (TAS 37) เป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนเริ่มแรกด้วย

กิจการจะถือปฏิบัติกับสินทรัพย์สิทธิการใช้ที่มีวัตถุประสงค์ในการใช้ประโยชน์ภายในองค์กรเป็น “ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์” ที่ต้องตัดค่าเสื่อมราคาคงมาตามอายุการใช้งานให้ประโยชน์ (TAS 16) และให้รับรู้ประมาณการหนี้สินค่ารื้อถอนเพิ่มขึ้นตามเวลา ส่วนที่เพิ่มขึ้นจะถือเป็นต้นทุนทางการเงินในกำไรขาดทุนประจำงวด

ในปี 25x7 กิจการได้แปลงสัญญาเช่าที่สาระสำคัญของสัญญาคือ กำหนดอายุสัญญาตั้งแต่ต้น 10 ปี และไม่ต้องการรื้อถอนสินทรัพย์ ณ วันสิ้นสุดสัญญา กิจการจะต้องกลับรายการประมาณการหนี้สินคู่กับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ตามข้อกำหนดในย่อหน้าที่ 5 ของ “TFRIC1 เรื่อง การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรื้อถอน การบูรณะ และหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน”

ตามการคำนวณประกอบดังนี้

วันที่	รายการ	ROU	ปมก.หนี้สินฯ	ค่าเสื่อมราคา	ตท.ทางการเงิน
1/1/25x1	รับรู้เริ่มแรก	7,000,000 dr.			
1/1/25x1	รับรู้เริ่มแรก	220,000 dr.	220,000 cr.		
1/1/25x1	ราคาทุนเริ่มแรก	7,220,000 dr.	220,000 cr.		
1/1/x1 - 31/12/x1	ค่าเสื่อม 1 ปี จาก 15 ปี	481,333 cr.		481,333 dr.	
1/1/x2 - 31/12/x7	ค่าเสื่อม 6 ปี จาก 15 ปี	2,888,000 cr.		2,888,000 dr.	
1/1/x1 - 31/12/x7	ตั้งปมก.หนี้สินเพิ่ม		157,500 cr.		157,500 dr.
31/12/25x7	BV 31/12/x7	3,850,667 dr.	377,500 cr.		
31/12/25x7	ตัดรายการ ปมก.หนี้สินฯ	377,500 cr.	377,500 dr.		
31/12/25x7	BV หลังตัดรายการ	3,473,167 dr.	0 dr.		
31/12/25x8	ค่าเสื่อม 1 ปี จาก 3 ปี	1,157,722 cr.			
31/12/25x8	BV 31/12/x8	2,315,444 dr.			

1 บันทึกบัญชี 1 มกราคม 25x1

1/1/25x1			
dr.	สินทรัพย์สิทธิการใช้ - ส่วนปรับปรุงโรงงาน	7,000,000	
cr.	สินทรัพย์สิทธิการใช้ - ส่วนปรับปรุงโรงงานระหว่างพัฒนา		7,000,000
	รับรู้สินทรัพย์สิทธิการใช้		
dr.	สินทรัพย์สิทธิการใช้ - ส่วนปรับปรุงโรงงาน	220,000	
cr.	ประมาณการหนี้สินค้ำร้อถอน		220,000
	บันทึกประมาณการหนี้สินค้ำร้อถอน		

2. คำนวณค่าเสื่อมราคา ปี 25x1 โดยให้อธิบายว่ากำหนดอายุการใช้งานเท่ากับกี่ปี

แม้อายุการใช้งานของสินทรัพย์รายการนี้เท่ากับ 20 ปี แต่จากข้อจำกัดของอายุสัญญาเช่าเมื่อเริ่มแรกเท่ากับ 15 ปี ก็จึงได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์รายการนี้เพียง 15 ปี ดังนั้นค่าเสื่อมราคาปี 25x1 เท่ากับ 481,333 บาท (7,220,000 / 15 ปี) ตามการบันทึกบัญชีดังนี้

31/12/25x1			
dr.	ค่าเสื่อมราคา	481,333	
cr.	ค่าเสื่อมราคาสะสม-สินทรัพย์สิทธิการใช้		481,333
	บันทึกค่าเสื่อมราคา		

3 บันทึกประมาณการรั่วถอน 31 ธันวาคม 25x7

	31/12/25x7		
dr.	ประมาณการหนี้สินค่ารั่วถอน	337,000	
cr.	สินทรัพย์สิทธิการใช้ - ส่วนปรับปรุงโรงงาน		337,000
	ตัดรายการประมาณการหนี้สินค่ารั่วถอน		

4. คิดค่าเสื่อมสำหรับปี 25x8 พร้อมอธิบายว่าใช้ useful life กี่ปี

หลังจากเปลี่ยนแปลงสัญญาทำให้อายุสัญญาเช่าคงเหลือเพียง 3 ปี กิจการจึงต้องคิดค่าเสื่อมราคา 3 ปีตามอายุการใช้งานดังกล่าว ค่าเสื่อมราคาปี 25x8 จะเท่ากับ 1,157,722 บาท (3,473,167 / 3 ปี) ตามการบันทึกบัญชีดังนี้

	31/12/25x8		
dr.	ค่าเสื่อมราคา	1,157,722	
cr.	ค่าเสื่อมราคาสะสม-สินทรัพย์สิทธิการใช้		1,157,722
	บันทึกค่าเสื่อมราคา		

ข้อ 3 การคำนวณประมาณการผลขาดทุนด้านเครดิต (Expected Credit Loss - ECL)

1 มกราคม 25x6 กิจการซื้อหุ้นกู้ราคาตามมูลค่า 2,000,000 บาท อัตราดอกเบี้ย 6% ระยะเวลา 3 ปีโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับกระแสเงินสดจากหุ้นกู้ และจะขายเมื่อกิจการเห็นว่ามีโอกาสการลงทุนที่ดีกว่า กิจการจ่ายเงิน 2,111,063.04 บาท อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง 4% หุ้นกู้อยู่ในระดับ BBB ต่อมาระหว่างปี 25x7 หุ้นกู้ลดระดับอยู่ในเรตติ้ง B แต่บริษัทยังได้รับดอกเบี้ยตามปกติ

- มูลค่ายุติธรรม ของหุ้นกู้ ณ 31 ธันวาคม 25x6 คือ 2,100,000 บาท
- มูลค่ายุติธรรม ของหุ้นกู้ ณ 31 ธันวาคม 25x7 คือ 2,200,000 บาท

ตาราง PD, LGD เป็นดังนี้

- หุ้นกู้เรตติ้ง BBB : PD 0.24% , LGD 40%
- หุ้นกู้เรตติ้ง B : PD 6.04% , LGD 40%
- สูตรการคิด ECL = PD x LGD x BV ชั้นต้นของสินทรัพย์

คำถาม

- 3.1 บันทึกบัญชีวันที่ 1 มกราคม 25x6 (2คะแนน)
- 3.2 ทำตารางตัดจำหน่ายจากรูปแบบตาราง (4 คะแนน)
- 3.3 บันทึกบัญชี 31 ธันวาคม 25x6 (7 คะแนน)
- 3.4 บันทึกบัญชี 31 ธันวาคม 25x7 (7 คะแนน)

3.1 บันทึกบัญชีวันที่ 1 มกราคม 25x6 (2คะแนน)

อ้างอิง TFRS 9 กิจการมีวัตถุประสงค์ในการลงทุนเพื่อรับกระแสเงินสดจากหุ้นกู้ และจะขายเมื่อกิจการเห็นว่ามีโอกาสการลงทุนที่ดีกว่า เช่นนี้กิจการต้องจัดประเภทเงินลงทุนในหุ้นกุดังกล่าวเป็น “สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่ายุติธรรมเข้ากำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (FVOCI)” ตามการบันทึกบัญชีดังนี้

	1/1/25x1		
dr.	สินทรัพย์ทางการเงิน - FVOCI	2,111,063.04	
cr.	เงินสด		2,111,063.04
	บันทึกการซื้อหุ้นกู้เพื่อลงทุน		

3.2 ทำตารางตัดจำหน่ายจากรูปแบบตาราง (4 คะแนน)

ปี	BV ต้นงวด	กระแสเงินสดรับ	ดอกเบี้ยรับ	BV ปลายงวด
x6	2,111,063.04	120,000.00	84,442.52	2,075,505.56
x7	2,075,505.56	120,000.00	83,020.22	2,038,525.78
x8	2,038,525.78	120,000.00	81,541.03	2,000,000.00*

* บัดเศษ 66.82 บาท

3.3 บันทึกบัญชี 31 ธันวาคม 25x6 (7 คะแนน)

กิจการต้องปรับมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุน โดยผลต่างรับรู้เข้ากำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สำหรับการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมที่ “นอกเหนือจากการเปลี่ยนแปลงความเสี่ยงด้านเครดิต”

นอกจากนี้ กิจการต้องรับรู้ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (Expected Credit Loss – ECL) เข้ากำไรขาดทุนประจำงวด ทั้งนี้ หากเงินลงทุนในหุ้นกู้ดังกล่าวมีเครดิตเรตติ้ง “ระดับนำลงทุน (investment grade)” จะถือว่าเป็นการลงทุนที่มีความเสี่ยงด้านเครดิตระดับต่ำ (stage 1) ซึ่งจะคำนวณ ECL โดยพิจารณาจากโอกาสผิดนัดชำระหนี้ในช่วง 12 เดือนที่จะถึง ดังนั้น ณ 31/12/25x6 ที่หุ้นกู้ได้เครดิตเรตติ้ง BBB ซึ่งจัดอยู่ใน investment grade กิจการจึงวัด ECL เพียง 12 เดือน และกำหนดให้ EAD เท่ากับ มูลค่าตามบัญชีในอีก 12 เดือนข้างหน้า (31/12/25x7) ตามการคำนวณต่อไปนี้

การคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิต ณ 31/12/25x6

PD	LGD	EAD (BV ณ 31/12/x7)	(12mo) ECL	discount rate	PV ECL
0.24%	40%	2,038,525.78	1,956.98	4%	1,881.72

ทั้งนี้ กิจการต้องการผลตอบแทนจากการลงทุน 4% เราจึงใช้ 4% เป็นอัตราคิดลด ECL ในอีก 12 เดือนข้างหน้า กลับมาเป็นมูลค่าปัจจุบัน

อธิบายคำศัพท์เฉพาะเรื่องการค้าของเครื่องมือทางการเงิน

<i>Expected Credit loss - ECL</i>	ค่าความเสียหายด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น
<i>Exposure at default - EAD</i>	ยอดหนี้หรือประมาณการยอดหนี้เมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้
<i>Loss given default – LGD</i>	ร้อยละของความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นเมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ต่อยอดหนี้
<i>Probability of default – PD</i>	ค่าความน่าจะเป็นที่ลูกหนี้จะผิดนัดชำระหนี้

และเมื่อเครดิตเรตติ้งของกิจการลดลงเหลือ B ซึ่งถือเป็นระดับที่ต่ำกว่า investment grade จึงถือว่ามีความเสี่ยงระดับ 2 (Stage 2) กิจการจะต้องคำนวณ ECL จากโอกาสผิดนัดชำระหนี้ตลอดอายุสัญญา (Life Time Probability of Default) ตามการคำนวณต่อไปนี้

PD	LGD	EAD (BV ณ วันครบกำหนด)	lifetime ECL	discount rate	PV ECL
6.04%	40%	2,000,000.00	48,320.00	4%	46,461.54

ทั้งนี้ กิจการต้องการผลตอบแทนจากการลงทุน 4% เราจึงใช้ 4% เป็นอัตราคิดลด ECL ณ วันครบกำหนดอายุหุ้นกู้ (12 เดือนข้างหน้า) กลับมาเป็นมูลค่าปัจจุบัน

การบันทึกบัญชีของ ข้อ 3.3 และ 3.4 จะเป็นไปตามการคำนวณต่อไปนี้

	เงินสด	สินทรัพย์การเงิน	ค่าเผื่อ ECL	OCI	ดอกเบี่ยรับ (P/L)	ECL (P/L)
1/1/x6	ซื้อ	2,111,063.04 cr.	2,111,063.04 dr.			
31/12/x6	รับดอกเบี่ย	120,000.00 dr.	35,557.48 cr.		84,442.52 cr.	
31/12/x6	ปรับ FMV		24,494.44 dr.	24,494.44 cr.		
31/12/x6	รับรู้ ECL			1,881.72 cr.		1,881.72 dr.
31/12/x6	BV สิ้นปี	1,991,063.04 cr.	2,100,000.00 dr.	1,881.72 cr.	24,494.44 cr.	
31/12/x7	รับดอกเบี่ย	120,000.00 dr.	36,979.78 cr.		83,020.22 cr.	
31/12/x7	ปรับ FMV		136,979.78 dr.	136,979.78 cr.		
31/12/x7	รับรู้ ECL			44,579.82 cr.		44,579.82 dr.
31/12/x7	BV สิ้นปี	1,871,063.04 cr.	2,200,000.00 dr.	46,461.54 cr.	161,474.22 cr.	

31/12/25x6						
dr.	เงินสด			120,000.00		
cr.	ดอกเบี่ยรับ				84,442.52	
	สินทรัพย์ทางการเงิน - FVOCI				35,557.48	
	บันทึกรับดอกเบี่ย (2,000,000 x 6%)					
dr.	สินทรัพย์ทางการเงิน - FVOCI			24,494.44		
cr.	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				24,494.44	
	รับรู้ผลเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้					
dr.	ผลขาดทุนด้านเครดิต (P/L)			1,881.72		
cr.	ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิต (A-)				1,881.72	
	รับรู้ผลขาดทุนด้านเครดิตจากการลงทุนในหุ้นกู้					

3.4 บันทึกบัญชี 31 ธันวาคม 25x7 (7 คะแนน)

31/12/25x6						
dr.	เงินสด			120,000.00		
cr.	ดอกเบี่ยรับ				83,020.22	
	สินทรัพย์ทางการเงิน - FVOCI				36,979.78	
	บันทึกรับดอกเบี่ย					
dr.	สินทรัพย์ทางการเงิน - FVOCI			136,979.78		
cr.	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				136,979.78	
	รับรู้ผลเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้					
dr.	ผลขาดทุนด้านเครดิต (P/L)			44,579.82		
cr.	ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิต (A-)				44,579.82	
	รับรู้ผลขาดทุนด้านเครดิตจากการลงทุนในหุ้นกู้					

หนังสืออ้างอิง

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. TFRIC 1 เรื่อง การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรื้อถอน การบูรณะ และหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน. กรุงเทพฯ : 2565.

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. TAS 16 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์. กรุงเทพฯ : 2565.

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. TAS 17 สัญญาเช่า. กรุงเทพฯ : 2565.

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. TAS 23 ต้นทุนการกู้ยืม. กรุงเทพฯ : 2565.

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. TAS 37 ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น. กรุงเทพฯ : 2565.

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. TFRS 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน. กรุงเทพฯ : 2565.